

PETER BENOIT

ORKESTPARTITUREN

II

SYMFONISCH
GEDICHT
VOOR KLAVIER EN ORKEST.

EIGENDOM

ALLE RECHTEN VAN UITVOEREN, BEWERKEN, NAMAKEN,
AFSCHRIJVEN EN VERTALEN VOORBEHOUDEN.

PETER BENOIT

Symphonisch Gedicht

voor klavier en orkest, op. 43. — 1865

Het *Symphonisch Gedicht* in drie delen voor piano en orkest werd gecomponeerd in 1865. Het is het 43^e werk van Peter Benoit. Het vormt met het *Symphonisch Gedicht* voor fluit en orkest en de *Vertelsels en Balladen* voor piano een drieluik, dat de Meester als een geheel op het programma wenschte te zien.

Het *Gedicht* voor piano werd menigmaal alleen uitgevoerd, en steeds met onbetwistbaren bijval. Nietemin bleef het tot nog toe in handschrift, evenals de meeste partituren van de groten vlaamschen toondichter. Wij meenen dat deze uitgaaf een verdiende populariteit zal geven aan dit prachtige werk, waarin zich het genie aankondigt van den toondichter van den *Oorlog*, de *Rubens-cantate* en zooveel andere bewonderenswaardige scheppingen.

Wij laten hier bij wijze van document een programma-scenario volgen. Zoo het niet door den componist zelf werd opgesteld, is het toch onder zijn ingeving geschreven.

Symphonisch Gedicht

voor klavier en orkest (1865)

a. *Ballade*; b. *Bardenzang*; c. *Fantastische Jacht*

Ballade: De nacht omhult het bouvvallige Forestiersslot van Harelbeca*. De wind doet het gebladerte der boomen ritselen; de maan verzilvert de Leie; en werpt haar licht op de ruinen, die zich daar indrukwekkend verheffen, beladen met glorievolle herinneringen. Twee thema's dienen dit gedeelte ten grondslag. Het eerste, aangegeven door den hoorn (ut kleine tert), stelt het tragische element voor, dat als een klacht door gansch de ballade weerklankt. Het klavier geeft het tweede thema aan (mi b groote tert): het ridderlijke element, de roem en de fierheid van de oude burcht.

Bardenzang: Eene diepe stem laat zich horen en verhaalt van de aloude Forestiers, edele vrouwen en dichterlijke freule's. Zij spreekt van Harelbeca's groothed in't verleden en van akelige voorspellingen die het bedreigen.

Fantastische Jacht: Eensklaps bedekt zich de hemel met sombere wolken. Onheilspellend weerklankt er spotachtig hoorn geschal en angstwekkend paukengeroffel. Een wilde Jachtstoet draait voorbij, snel als de wind; schimmen dagen op, de lucht is gevuld met zonderlinge Geruchten. Heviger loeft de wind en rukt met woest geweld het bouvvallig kasteel van zijne grondvesten. In wilde vlucht en met woest getier dwarrelen de schimmen rond de puinen, terwijl klagende klokketonen uit den ouden toren opstijgen, (thema van het tragisch element, 1^e deel) en den dageraad de verdwijning melden van Harelbeca's adellijk slot.

(Medegedeeld door Fr. Lenaerts,
Prof. aan het Koninklijk Vlaamsch Conservatorium, te Antwerpen.)

Voor de herziening van de partituur hebben wij twee handschriften benuttigd:

1° het oorspronkelijke, eigenhandig door den componist geschreven; wij duiden het aan als Handschrift I (Hs. I);

2° een afschrift naar dit oorspronkelijke handschrift, dat menigvuldige afwijkingen vertoont, vooral in de piano-partij; wij duiden dit afschrift aan als Handschrift II (Hs. II).

* P. Benoit is te Harelbeke geboren.

Poème symphonique

pour piano et orchestre, op. 43. — 1865

Le *Poème symphonique* en 3 parties pour piano et orchestre fut composé en 1865. C'est l'œuvre 43e de Peter Benoit. Elle forme avec le *Poème symphonique* pour flûte et orchestre et les *Contes et Ballades* pour piano, un tryptique que le Maître souhaitait voir figurer en faisceau au programme.

Le *Poème* pour piano a été exécuté maintes fois seul, et toujours avec un succès marqué. Malgré cela, il était resté manuscrit, comme la plupart des partitions du grand compositeur flamand. Nous croyons que la présente édition popularisera cette œuvre magnifique, où se pressent le génie futur de l'auteur de la *Guerre*, de la *Rubens-cantate* et de tant d'autres créations admirables.

Nous donnons ci-après, à titre documentaire, un scénario-programme de l'œuvre. S'il n'est pas du compositeur même, tout au moins a-t-il été écrit sous son inspiration.

Poème symphonique

pour piano et orchestre (1865)

a. *Ballade*; b. *Chant du Barde*; c. *Chasse Fantastique*

Ballade: La nuit enveloppe de ses ombres les ruines désertes du Château de Harelbeca*. Le vent fait frémir le feuillage, la lune argente la rivière la Lys, illuminant les ruines qui se dressent, impressionantes et fières de leur passé. Deux thèmes forment le trame de cette partie. Exprimé par le cor, le premier thème, (ut mineur) représente l'élément tragique qui passe comme une plainte à travers toute la ballade. Le piano expose (en mi b majeur) le second thème: l'élément chevaleresque, la gloire et la fierté du vieux bourg.

Chant du Barde: Une voix se fait entendre; elle raconte de la vieille race des forestiers, de leurs nobles dames, de leurs poétiques damoiselles. Cette voix parle encore de la grandeur de Harelbeca et fait des prédictions menaçantes.

Chasse fantastique: Le ciel s'assombrit. Des appels sarcastiques de cors résonnent, d'inquiétants roulements de timbales font pressentir un malheur... Voici que passe la chasse sauvage. Des ombres apparaissent, l'air bourdonne de bruits étranges. Le vent hurle et démantèle, furieux, les restes du vieux château. Les spectres tourbillonnent avec frénésie autour des ruines, pendant que des plaintes s'élèvent (thème de l'élément tragique, 1e partie) annonçant qu'à l'aurore aura disparu le noble château d'Harelbeca.

(Communiqué par M. Fr. Lenaerts,
Prof. au Conservatoire royal flamand d'Anvers.)

Pour la révision de la partition, nous avons utilisé deux manuscrits:

1° l'original, écrit de la main de l'auteur; nous le désignons: Manuscrit I (Ms. I); (H. I);

2° une copie faite sur cet original et présentant avec ce dernier beaucoup de divergences, surtout à la partie du piano; nous désignons cette copie: Manuscrit II (Ms. II.) (H. II).

* Rappelons que Peter Benoit est natif de Harelbeke, Flandre occidentale.

Das „Symphonisch Gedicht“

für Klavier und Orchester wurde im Jahre 1865 komponiert. Es ist das Opus 43 von Peter Benoit und bildet ein Triptychon mit dem „*Symphonisch Gedicht*“ für Flöte und Orchester und den „*Vertelsels en Balladen*“ für Klavier.

Nachstehende Erklärung des *Gedichtes* wurde vom Komponisten angegeben:

I. Ballade. – Die Ruine der Burg Harelbeke. Erstes Thema (Horn im Anfang): Tragisches Element, das wie eine Klage durch die ganze Ballade geht; zweites Thema (erst am Klavier in Es): das ritterliche Element oder der Ruhm und der Stolz der alten Burg.

II. Gesang des Barden, welcher das alte Rittergeschlecht preist; er spricht von Harelbekes Herrlichkeit und prophezeit sein Ende.

III. Phantastische Jagd in der Nacht. Hörner klingen, der Wind heult, die Gespenster huschen durch die Ruinen. Bei Tagesgrauen stürzt das Schloß in den Strom, der an seinem Fuße fließt.

Die Revision ist nach einer Originalhandschrift des Komponisten (1 Hs.) und einer späteren Kopie (2 Hs.) gemacht, die Abänderungen sind zwischen [ ] angegeben.

Die Änderungen für Piano sind von Prof. A. de Greef, Klavierlehrer am K. Conservatorium zu Brüssel, und wurden vom Komponisten genehmigt. Sie beziehen sich hauptsächlich auf den ersten Teil, den sie pianistischer machen, und sind mit *Varianten* auf dem Originaltext angedeutet.

In der Klavierpartitur ist nur der geänderte Text gedruckt, da er besser den Wünschen der Virtuosen entspricht.

In „Addenda“ findet man einige Änderungen welche nicht ausgeführt wurden, und den ursprünglichen Entwurf, der nicht ohne Interesse ist.

The "Symphonic Poem"

for Piano and Orchestra was composed in 1865. It is Peter Benoit's Opus 43, which forms a triptych with the "Symphonisch Gedicht" for Flute and Orchestra and the "Vertelsels en Balladen" for Piano.

The following is a short synopsis of the Poem as given by the composer:

I. Ballad. The Ruins of Harelbeke Castle. First theme (beginning with the horn): Tragical element which passes as a lamentation through the whole ballad; second theme (Piano Eflat): The knightly element, the fame and the haughtiness of the old castle.

II. Song of the Bard, glorifying the old ancestry of the foresters, speaking of the might of Harelbeke and foretelling its end.

III. Fantastical Hunt in the Night. Horns are resounding, the wind is howling, ghosts are whirling amidst the ruins. Finally the old castle is dismantled by the ever increasing fury of the wind.

For the printing of the work has been used:

1. the original manuscript of the composer, marked Ms. I or Hs. I and
2. a copy with numerous alterations, especially in the Piano part, marked Ms. II or Hs. II.

All deviations from the original are given between [ ]. The alterations in the Piano part have been made by Mr. A. de Greef, Professor at the R. Academy of Music in Brussels and were authorised by the Composer. They refer principally to the first part and are given as an alternative below the original version. In the Piano score, only the altered version has been printed as it answers better the requirements of the virtuosi.

The „Addenda“ contains a number of alterations remaining unexecuted and also the first outline of the work, which is not without interest.

In de orkestbewerking betreffen de wijzigingen en toevoegsels de nu eens verzachte, dan weer versterkte schakeeringen; de bewegingen; de $\vee$ en $\square$ der snaartnigen (teekens, die er stellig naderhand en zeker niet door den auteur werden bijgevoegd); de accenten, f. en rinf. $>$ en $\wedge$ (deze twee laatste teekens werden dikwijls met elkander verward: $>$ is een *versterking* van den toon, $\wedge$ een *nadrukkelijke tooninzet*). Benoit had een voorliefde voor het $\wedge$, (waarschijnlijk te verklaren door het gemis aan preciesheid in het spel der te zijnen tijde nog niet handige instrumentisten).

De nutteloze of overtollige toevoegsels werden geschrapt: degene die, alhoewel ze in Hs. I niet voorkomen, toch nuttig schenen voor de uitvoering werden tusschen haakjes [ ] gegraveerd. Het scheen ons noodzakelijk op zekere twijfelachtige of tegenstrijdige passages te wijzen en zekere niet verwezenlijkte ontwerpen tot wijziging aan te geven. Het oorspronkelijke plan van het 3^e deel werd door den componist zeer samengedrongen, wij achten het belangwekkend aan te tonen hoe het eerste ontwerp zich ontwikkelde. Al deze bijvoegingen en wijzigingen in de orkestratie volgen als *addenda* op deze nota.

De pianistieke hertoetsingen zijn van den heer A. de Greef, leeraar aan het Koninklijk Muziek-Conservatorium te Brussel, een van de voornaamste ijveraars voor dit *Symphonisch Gedicht*. De toondichter heeft deze hertoetsingen goedgekeurd, daar hij zelf herhaaldelijk het aldus gewijzigde Gedicht heeft gedirigeerd. Wij herinneren ons niettemin een bijna volledige uitvoering van zijn Drieluik, in de *Société de Musique* te Namen, omstreeks 1893, waar het Gedicht in zijn oorspronkelijken vorm werd gespeeld door Mevrouw Vandenberghe, leerares aan het Conservatorium te Antwerpen; de Meester leidde het orkest.

De veranderingen van den heer A. de Greef betreffen vooral het 1e deel van het werk; veel minder het 2^e deel; het 3^e bleef om zo te zeggen ongewijzigd. Zij bestaan bijna uitsluitend uit klankversterkingen (octaven, harpslagen, trillagen, enz.), die beter met den hedendaagschen smaak overeenkomen dan de oorspronkelijke lezing. Al deze wijzigingen werden als varianten onder den tekst gegraveerd. In de klavierpartij, voor den solist bestemd, werd alleen de tekst van den heer De Greef bewaard, omdat zonder eenigen twijfel deze schitterender, voor virtuozen aantrekkelijker tekst zal verkozen worden door elken pianist, die zijn talent naar zijn volle waarde wenscht te doen schatten.

BRUSSEL, 8 October 1921.

PAUL GILSON.

En ce qui concerne l'orchestration, les modifications ou adjonctions du M. II portent sur les nuances, tantôt adoucies, tantôt renforcées, sur les mouvements, sur les $\vee$ et $\square$ des instruments à archet (signes qui ont été certainement ajoutés après coup et non pas par l'auteur lui-même), sur les accents, s f et rinf, $>$ et $\wedge$, (ces deux derniers signes étant souvent confondus: le $>$ est un *renforcement* du son, le $\wedge$ une *attaque appuyée*). Benoit avait une prédilection pour le $\wedge$, justifiée sans doute par l'imprécision de jeu des instrumentistes encore peu habiles à son époque.)

Les adjonctions inutiles ou superflues ont été supprimées; celles qui tout en ne figurant pas dans le Ms. I. paraissent néanmoins utiles à l'exécution ont été gravées entre crochets [ ].

Il a paru nécessaire de relever quelques passages douteux ou contradictoires et de citer certains projets de modification non réalisés. Le plan primitif de la 3e partie a été fort condensé par l'auteur; nous avons cru intéressant d'indiquer comment se développait le 1er projet. Toutes ces adjonctions et modifications à l'orchestration ont été réunies en addenda à la fin de cette notice.

Les retouches pianistiques sont de M. A. de Greef, professeur au Conservatoire Royal de musique de Bruxelles, l'un des protagonistes de ce *Poème Symphonique*. Le compositeur approuva ces retouches, puisqu'il dirigea lui-même maintes fois son Poème ainsi modifié. Il nous souvient néanmoins d'une audition à peu près complète de son Tryptique, à la *Société de musique* de Namur, vers 1893, où le Poème fut joué dans sa forme primitive par Madame Vandenberghe, professeur au Conservatoire d'Anvers; le Maître dirigeait l'orchestre.

Les refontes de M. A. de Greef portent surtout sur la 1re partie de l'œuvre; et moins sur la deuxième; la 3e partie est restée à peu près telle quelle. Elles consistent presque exclusivement en renforcements sonores (octaves, arpèges, trilles en batteries, etc.), plus conformes au goût moderne que la version primitive. Toutes ces modifications ont été gravées en sous-texte, comme variantes.

Dans la partie de piano solo destinée au soliste, le texte de M. A. de Greef a été conservé seul, parce que c'est sans nul doute celui-là, plus brillant, plus "virtuose", que choisira tout pianiste désireux de se mettre en pleine valeur.

BRUXELLES, 8 octobre 1921.

PAUL GILSON.

Peter Benoit, op. 43

Symphonisch Gedicht voor klavier en orkest

Peter Benoit, op. 43

Poème symphonique pour piano et orchestre

ADDENDUM

Hs. I, p. 36; p. 46—47. Tegenstrijdige tempo-aanduidingen.
Hs. I, p. 42; p. 33.
Hs. II, p.

Ms. I, p. 36; p. 46—47. Indications contradictoires du temps.
Ms. I, p. 42; p. 33.
Ms. II, p.

Hs. I. De basviolen zwiigen na de 6de maat van D.
Hs. II. De basviolen zwiigen na de 5e maat van D.

Ms. I. Les contrebasses pausent après la 6e mesure de D.
Ms. II. Les contrebasses pausent après la 5e mesure de D.
(Le Ms. I porte à cet endroit un grattage qui ôte la contrebasse
de la mes. 7 (sous le tr ~~---~~ des violons.)

Hs. II, p. 39. Hoorn tweemaal *f* aangetekend, pp in het Hs. I.

Ms. II, p. 39. Le cor est nuancé *f*, deux fois; dans le Ms. I, pp.

Hs. I, p. 67. De beweging is tegenstrijdig.

Ms. I, p. 67. Mouvements contradictoires.

Hs. I, bl. 78, 79, 80, 81. Een aanmerking met potlood geschreven bewijst dat P. Benoit dit deel van zijn werk wou veranderen, zooals hier onder. De zelfde verandering is bl. 104—105 aangebracht, van de 16 meest na K tot de meest n/a I.

Ms. I, p. 78, 79, 80, 81. Un crayonnage semble indiquer que P. Benoit a songé à modifier tout ce passage, comme ci-dessous. Une modification analogue se constate aux pp. 104—105, de la 7e mesure de K à la mesure précédent L.

Houtblazers.
(Ints à vent
en bois.)

F Fl. 1.2.
(p. 79) 7

Ob. 1.2.
Cl. 1.2.

Basp.

Hoornen en
trompetten.
(Cors-trompettes)

Cor. 3.4.

Br.

Cor. 1.3.
Cor. 2.4.

p. 80

Pauken.
(Timbales)

Snaren.
(Cordes)

Viol. I, II.

Vcl.

ff sf

ff sf

Cb. (8)

1. Viol.

2. Viol.

Alt.

p. 81

Klavier.
(Piano)

ff > > > > >

allarg.
etc.

Allegretto.
etc.

3de Maat na L. In het Hs. I is de schakeering p aangeduid voor *heel* het orkest; in het Hs. II staat pp slechts voor de vioolcellen en basviolen, wat logischer is.

Zelfde opmerking bij de q^{de} maat van L.

3e mesure après L. Dans le Ms. II, la nuance est indiquée par tout l'orchestre; dans le Ms. I, la nuance pp se trouve seulement aux Violoncelles et Contrebasses, ce qui est plus logique.

Même observation à la 9e mesure de L.

Hs. I, pp. 130, 131. Hs. II, pp. 95, 96. De hooge contra c der fluiten, niet door den toondichter geschreven, is nu uitvoerbaar.

Ms. I, pp. 130, 131. Ms. II, pp. 95, 96, Le contre ut
des flûtes, non écrit par l'auteur, est à présent réalisable.

Hs. I, p. 132, 133. Hs. II p. 96. De 3 eerste maten van het Cadenza waren eerst met begeleiding, zoo als hier volgt:

Ms. I, p. 132, 133. Ms. II, p. 96. Les 3 premières mesures de la Cadenza étaient primitivement accompagnées comme suit:

Hs. I, p. 1, 38. Hs. II, p. 108. In het 1te ontwerp, later weg-
gelaten, trad het orkest in bij het teeken $\oplus$, op de volgende wijze:

Ms. I, p. 1, 38. Ms. II, p. 108. Dans une première version, en-
suite abandonnée, l'orchestre entrait au signe $\oplus$, de cette façon:

2de Deel. Van hier af worden de boogstreken $\vee$ en $\sqcup$ met [ ] niet meer aangetekend.

A, tweede maat. In het Hs. I staat (met potlood geschreven), cresc. molto met *sfff* aan den 3^{den} tijd en een ∞ (luchtpause) aan het einde van de maat.

Hs. I, p. 208. Hs. II, p. 148. Van $\times$ tot $\times \times$ is het $\natural$ (e) met potlood bijgevoegd.

Hs. I, p. 238—239. Eene handschriftelijke aantekening met potlood teekent aan: *en briséées* (gebroken) daarna vervangen door *à contretemps* (in tegenmaat), waarschijnlijk in dezen aard:

2e partie. A partir d'ici, les [ ] ne sont plus indiqués aux $\vee$ et $\sqcup$ des cordes.

A, 2e mesure. Le Ms. I indique (au crayon), cresc. molto avec *sfff* au 3e temps et un ∞ séparatif à la fin de la mesure.

Ms. I, p. 208. Ms. II, p. 148. De $\times$ à $\times \times$, le $\natural$ (mi $\natural$) a été ajouté au crayon.

Ms. I, p. 238—239. 9 mesures avant G. Une annotation au crayon indique: *en briséées*, indication ensuite biffée et remplacée par *à contretemps*, soit probablement:

Deze verandering gaat tot G; en werd dan weggelaten.

Op het Hs. I, G, p. 240 staat hier TRIO aangetekend, daarna uitgeschrapt.

Hs. I. L.

Cette modification allait jusqu'à G; elle fut abandonnée.

Le Ms. I, page 240, lettre G portait ici l'indication TRIO, ensuite biffée.

Ms. I, lettre L.

Hs. I, 1 maat vóór de letter T. Het Trio eindigde hier, in een eerste ontwerp. Men keerde dan terug (van T) naar C, p. 219, H. I, tot bladz. 233, 9de maat na F. Van daar voerde een verbindings-periode van 30 maten tot de letter T terug, waar de Coda begon, — thans de slotperiode.

Letter W. In het Hs. I staat piz. voor de snaren, van × tot ××

De 4 laatste maten werden bijgevoegd; het 1te opstel eindigde aan ♫.

Ms. I. Une mesure avant la lettre T. Le Trio se terminait ici dans une première version. On retournait de T à la lettre C, page 219, Ms. I, jusqu'à la p. 233, 9e mesure. De là, une transition de 30 mesures reconduisait à la lettre T où commençait la Coda, — l'actuelle péroration.

Lettre W. Le Ms. I indiquait de × à ×, pizzic. aux cordes.

Les 4 dernières mesures ont été surajoutées; la 1re version finissait à ♫.

Symfonisch Gedicht voor Klavier en Orkest.

1te Deel. ♫ 1re Partie.

Ballade.

Peter Benoit.
(Op. 46. 1865.)

Zeer Matig (bijna gaande) ♩ = 69 [Somber]
(*Molto moderato, quasi Andante*) ♩ = 69 [Sombre]

Fluiten.
(*Flauti.*)

Hoboën.
(*Oboi.*)

Klarinetten in B.
(*Clarinetti in Sib.*)

Baspijpen.
(*Fagotti.*)

Hoornen.
(*Corni.*)
in Es
(*in Mib*)

Hoornen.
(*Corni.*)
in C
(*in D*)

Trompetten in C.
(*Trombe in C.*)

Pauken.
(*Timpani.*)

Violen.
(*Violini.*)

Altviolen.
(*Altvi.*)

Vioolcellen.
(*Violoncelli.*)

Kontrabassen.
(*Contrabbassi.*)

Klavier.
(*Piano.*)

Zeer Matig (bijna gaande) ♩ = 69 [Somber]
(*Molto moderato, quasi Andante*) ♩ = 69 [Sombre]

Fl.gr.

Ob.

Cl.(B)

Fag.

Corni(C) III.IV. *Met geheimzinnige uitdrukking.
(Expressivo misterioso)* Solo. *min snel (meno vivo)*

Timp. *p*

Viol.

Alto

Vcl.

C-B.

Fl.gr.

Ob.

Cl.(B)

Fag. *mf*

Corni(C) III.IV. *p*

Timp. *p*

Viol. *mf*

Alto

Vcl.

C-B.

mf *rf* *verm.(dim.)* *verm.(dim.)* *verm.(dim.)* *verm.(dim.)*

5

Adagio.   *Poco Al-*

Fl.gr.

Ob.

Cl.(B)

Fag.

Corni (C)   III. IV.

Timp.

Viol.

Alto

Vcl.

Piano

Adagio.   *Poco Al-*

5

Adagio.   *Poco Al-*

Ob. *legretto* ♩:88 *Adagio.*
 Cl. (B) *Poco Allegretto.*
 Fag.
 Corni (C) III. IV.
 Viol.
 Alto
 Vcl.
 C-B.
 Piano *legretto* ♩:88 *Adagio.*
 Var. *Poco Allegretto.*
 Var. *Matig. (iets levendiger)* ♩:88
(Moderato (poco animato)) ♩:88
Breed. Largamente.
pizz.
pizz.
pizz.
pizz.
pizz.
Gesproken. (Poco recitativo.)
(Moderato (poco animato)) ♩:88
Kräftig (energico)
Breed. (Largamente.)

1ste tijdmaat d. 69
(Tempo I)

A stilaan levendiger
(*poco a poco animato*)

Fl.gr.
Ob.
Cl. (B)
Fag.
Corni (C) III. IV.
Viol.
Alto
Vcl.
C-B.

Piano

1ste tijdmaat d. 69
(Tempo I) A stilaan levendiger
(*poco a poco animato*)

arco
ff
arco
f > >
arco >
arco f

1ste tijdmaat d. 69
(Tempo I) A stilaan levendiger
(*poco a poco animato*)

ff gehamerd (*martellato*)

ff ben

Var. cresc. molto

ritenuto

Tempo I.

vertragen Opgewekt.
(*rallent.*) B (Allegretto)

Fl.gr.
Ob.
Cl. (B)
Fag.
Corni (C) III. IV.

Viol.
Alto
Vcl.
C-B.

Piano

animato

ritenuto

Tempo I.

f grootsch vertragen Opgewekt.
(*grandioso*) (*rallent.*) B (Allegretto)

trille

trille

Var.

ob.

Cl. (B)

Fag.

Corni (C)

Viol. I.

Alto

Vcl.

Fl. gr.

ob.

Cl. (B)

Fag.

Corni (C)

Viol.

Alto

Vcl.

C-B.

Verhalend
(*Adagio.*) (*recit.*) **vertr.** **tijdmaat**
(*rit.*) (*tempo*)

vertr.
(*rit.*)

Matig (iets levendiger.)
(*Moderato poco Animato*)

Fl.gr. *ppp*

Ob. *ppp*

Cl. (B) *ppp*

Fag. *ppp*

Corni (C) *III. IV.* *ppp*

Viol. *ppp*

Alto *ppp*

Vcl. *ppp*

C-B. *ppp*

Piano *dolce* *ff* *p* *tr.* *tr.* *uitdrukvol (expressivo)*

Verhalend
(*Adagio.*) (*recit.*) **vertr.** **tijdmaat**
(*tempo*)

vertr.
(*rit.*)

Poco Allegretto.

Fl.gr.

Ob.

Cl. (B)

Fag.

Corni (C) *III. IV.*

Viol.

Alto

Vcl.

C-B.

Piano *f* *p* *f*

verbreden
(*allarg.*)iets versnellen
(*poco accelerando*)*allarg.*1ste Tijdmaat.
(*Tempo I.*)

9

Fl.gr.   ob.   Cl.(B)   Fag.   Corni(C)

Viol.   Alto   Vcl.   C-B.

Piano

This section contains four staves of musical notation. The first three staves (Flute group, Oboe, Clarinet/Bassoon) play eighth-note patterns in *ff*, *f*, and *f* respectively. The fourth staff (Cornet/Corno) has dynamics *III.IV.* and *f*. The next section starts with *verbreden f* for the piano, followed by *iets versnellen (poco accelerando)* with crescendos and *allarg.* dynamics. The final section is labeled *1ste Tijdmaat. (Tempo I.)*.

verbreden
(*allargando*)   C Snel vooruit $\text{d} = 126$
iets versnellen
(*poco accelerando*)1ste Tijdmaat.
(*Tempo I.*)

Fl.gr.   ob.   Cl.(B)   Fag.   Corni(C)   Timp.

Viol.   Alto   Vcl.   C-B.

Piano   Var.

This section contains five staves of musical notation. The first four staves (Flute group, Oboe, Clarinet/Bassoon, Bassoon) play eighth-note patterns in *f*, *f*, *f*, and *ff* respectively. The fifth staff (Timpani) has dynamics *p* and *p*. The next section starts with *verbreden (allargando)* for the piano, followed by *C Snel vooruit d = 126* and *Snel vooruit d = 126* for the piano and bassoon respectively.

10

Ob.

Cl. (B)

Fag.

Corni (C) III. IV.

Timp.

Viol.

Alto

Vcl.

f *cresc.*

f *cresc.*

f *cresc.*

f *cresc.*

f scherp (stridente) *tr.*

f *cresc.* scherp (stridente) *tr.*

f *cresc.*

f *cresc.*

f

volle Kracht (*tutta forza possibile*)

Fl.gr.   *ff*   *ff*

Ob.   *ff*   *fff*

Cl. (B)   *ff*   *fff*

Fag.   *ff*   *fff*

(Es) I. II.   -   *ff*

Corni (C) III. IV.   *ff*   *fff*

Trbe. (C)   -   *ff*

Timp.   -   *ff*

Viol.   *tr*   *tr*   *ff*

Alto   *ff*   *ff*

Vcl.   *ff*   *ff*

C-B.   -   *ff*

Fl.gr.   *ff*   *fff*

Ob.   *ff*   *fff*

Cl. (B)   *ff*   *fff*

Fag.   *ff*   *fff*

(Es) I. II.   -   *ff*

Corni (C) III. IV.   *ff*   *fff*

Trbe. (C)   -   *ff*

Timp.   -   *ff*

Viol.   *tr*   *tr*   *ff*

Alto   *ff*   *ff*

Vcl.   *ff*   *ff*

C-B.   -   *ff*

Viol.   *vurig (con fuoco)*

Alto   *vurig (con fuoco)*

Vcl.   *vurig (con fuoco)*

C-B.   *vurig (con fuoco)*

Musical score for orchestra and choir, page 10, measures 1-10. The score includes parts for Flute group, Oboe, Clarinet (B), Bassoon, Trombone (C), Trombone (B.C.), Timpani, Violin, Alto, Bassoon, and Cello. The vocal parts are labeled I. II. and III. IV. The score features dynamic markings such as *do*, *ff*, *fff*, *v*, *r*, *rf*, and *ff ff*. Measures 1-10 show a rhythmic pattern of eighth and sixteenth notes, with various dynamics and performance instructions like slurs and grace notes.

Min snel (bijna matig)
(Meno vivo, quasi Moderato)

12 (Meno vivo, quasi Moderato)

Fl. gr. ob. Cl. (B) Fag. (Es) Corni (C) Trbe. (C) Timp.

vertragen rallent.

Vurig, breed
(Con fuoco, largamente)

uitdrukvol gezongen
(*Cantabile espress.*)

ver -
(di -

r̄f̄ tr̄ver - tra -

D Opgeweekt
(Allegretto)

D (Allegretto)

Fl. gr.

Ob.

Cl. (B)

Fag.

Viol.

C.-B.

verm.
(*dim.*)

verm.
f

f (*dim.*)

*f*¹⁰ *verm.*
(*dim.*)

tr

f *tr*

f

f

tr

minderen
minuendo)

D Iets min snel (*Un poco meno Vivo*)

pp

Piano

(Un poco meno Vivo)

tr

p

f *tr*

[mf]

ff *tr*

gen

Ped.

15

Fl. gr. verm. (dim.)

Ob. verm.

Cl. (B) f# (dim.)

Fag. I. II. verm. (dim.)

Corni (Es)

Viol. Solo Io vertr. (rit.)

Alto

Vcl.

C-B.

Piano pp iets vert. (poco rit.) veel vertr. [iets vooruit] (molto rit.) (poco anim.) zacht (dolce) zacht (dolce) Var. =

[iets vooruit] [Tijdmaat] (poco anim.) (tempo)

Opgewekt (Tempo Allegretto)

iets levendig (Poco Allegretto)

Fl. gr.

Cl. (B)

Fag.

Corni (Es) zeer zacht (dolcissimo) ff Solo p

Viol. pp M zeer zacht (dolcissimo) pizz. pizz.

Alto pp M zeer zacht (dolcissimo) f

Vcl. pp M zeer zacht (dolcissimo)

C-B. pp pizz. pp Tijdmaat (Tempo) pp

Piano pp mf di mi nu en (K) do Var. 8 p iets levendig (Poco Allegretto)

Fl. gr.

Ct. (B)

Fag.

Corni(Es)

Viol.

Alto

Vcl.

C-B.

Piano

Var.

Ob.

Ct. (B)

Fag.

Corni(Es)

Viol.

Alto

Vcl.

C-B.

Piano

klankvol (sonore)

klankvol (sonore)

ff

mf

p

arco

pp

verm (dim.)

ff

mf

ff

Var.

Fl. gr.

Ob.

Cl. (B)

Fag.

Corni (Es)

Viol.

Alto

Vcl.

C-B.

Piano

Var.

pizz.

pizz.

pizz.

pizz.

arco

f

Vurig
(Confucco)

ff

ff

ff

ff

ff

ff

Ob.

Cl. (B)

Fag.

Viol.

Alto

Vcl.

C-B.

Piano

[staccato]

8

Grootsch en verbreeden
(Grandioso e allargando)

ff

ff

ff

ff

ff

ff

1ste Tijdmaat iets vooruit
Tempo I^o, Allegro animato

Fl. gr.

Ob.

Cl. (B)

Fag.

(Es) Corni (C)

Hr 3-4

Trb. (Es) Trp Eb

Viol.

Alto

Vcl.

C-B.

Piano

Var.

1ste Tijdmaat iets vooruit
Tempo I^o, Allegro animato

Fl. gr.

Ob.

Cl. (B)

Fag.

(Es) Corni (C)

Trb. (Es)

Viol.

Alto

Vcl.

C-B.

E

terug in C
(changez en Ut)

E

1ste Tijdmaat iets vooruit [bijna gaande]
Tempo I° poco Allegretto [Allegretto poco Andantino]

Cl. (B)   *Fag.*   *Corni (C)*   *Timp.*

Viol.   *Alto*   *Vcl.*

Piano

1ste Tijdmaat iets vooruit [bijna gaande]
Tempo I° poco Allegretto [Allegretto poco Andantino] uitdrukvol (espressa)   wel gebonden (legato)

Fl. gr.   *Ob.*   *Cl. (B)*   *Fag.*   *Corni (E)*   *Timp.*

Viol.   *Alto*   *Vcl.*   *C-B.*

Grootsch (Grandioso)   wel aanzetten (bien accentué)   recitativo

Van * tot ** weggelaten in het 2de handschrift.
 Supprimé dans le 2e manuscrit, de * à **

Fl. gr.

Ob.

Cl. (B)

Fag.

(E♭)

Corni (C)

Viol.

Alto

Vcl.

C-B.

Piano

Fl. gr.

Ob.

Fag.

Corni (C)

Viol.

Alto

Vcl.

Piano

NB¹ Van ★ tot ★★ weggelaten in het 2de Hs.
Supprimé de ★ à ★★ dans le 2e Ms.

NB² Staat niet in het 1te Hds.
Ne se trouve pas dans le 1e Ms.

NB³ ★ weggelaten in het 2de Hs.
★ supprimé dans le 2e Ms.

19

*Gaande
(Andante)*

Fl. gr.

Ob.

I. >

Cl. (B)

Fag.

p

Corni (C)

Trbe. (C)

III. IV.

zeer zacht (dolcissimo)

in C

(en Ut)

p

Viol.

pizz. * arco

arco

pizz.

Alto

NB

* arco

arco

pizz.

**

arco

Vcl.

b

mf

pizz.

*Gaande
(Andante)*

Piano.

met sterke uitdrukking

(con espressione assai)

R.H.

Vari.

1ste Tijdmaat, een weinig vooruit
(*Tempo I° poco più animato*)

NB Van ★ tot ★★ weggelaten in het 2de Ms.
NB Supprimé de ★ à ★★ dans le 2e Ms.

20

Fl.gr.

Ob.

Cl. (B)

Fag.

(Es) Corni (C)

Trbe.(Es)

Timp.

Viol.

Alto

Vcl.

C.-B.

vertr.
(rit.)

(verändern in C = d)

verm. (dim.)

verm. (dim.)

Opgeweekt (*Allegretto*)

a tempo

Ob.

Ct. (B)

Fag.

Corni (Es)

suivre

p

p

p

p

veranderen in E (changez en Mi)

Viol.

Alto

Vcl.

C-B.

a tempo

Piano

suivre

sf

Ob.

Viol.

Alto

Vcl.

G

ob.

Viol.

Alto

Vcl.

goed in de maat

(bien rythmé)

tr.

sf

tr.

G

Opgeweekt doch iets tegengehouden
(Allegretto poco Andantino)

*verbreeden
(allargando)*

Fl.   *ob.*   *Cl.(B.)*   *Fag.*   *Corni(D.)*   *Viol.*   *Alto*   *Vcl.*   *C.-B.*   *Piano*

III.IV. veranderen in D (changez en ré) à 2 > > > >

pizz.   *pizz.*   *pizz.*   *pizz.*   *pizz.*   *pizz.*   *pizz.*   *pizz.*   *pizz.*   *pizz.*

*Opgewekt doch iets tegengehouden
(Allegretto poco Andantino)*

Woelig (Tumultuoso)   *f scherp (stridente)*

Fl.   *ob.*   *Cl.(B.)*   *Fag.*   *Corni(D.)*   *Viol.*   *Alto*   *Vcl.*   *C.-B.*   *Piano*

pp   *pp*   *pp*   *pp*   *pp*   *pp*   *pp*   *pp*   *pp*   *ff scherp (stridente)*

ff scherp (stridente)

Fl. *mf*
 Ob. *mf*
 Cl. (B) *mf*
 Fag. *mf*
 Viol. *pizz.* *arco*
 Alto *pizz.* *arco verm. (dim.)*
 Vcl. *pizz.* *arco verm. (dim.)*
 C-B. *pizz.* *verm. (dim.)*
 Piano
 wel gebonden [en steeds verhalend]
 >(sostenuto)
 (suivez)
 ben legato / sempre parlando
 [kalm (avec calme)]
 dim.
 wel gezongen (cantando)

Fl. I.
 Ob. I.
 Cl. (B) I.
 Fag. I.
 Viol. verm. (dim.)
 arco verm. (dim.)
 alto arco verm. (dim.)
 Vcl. arco verm. (dim.)
 C-B. pizz.
 volgen (rit.)
 pp (suivez)
 pp

Piano
 Verbreeden (Allargando)
 met uitdrukking (con espress.)

H Matig gaande
(Andantino)

H (*Andantino*)

Fl.

Ob.

Fag.

Corni (E)

Viol.

Alto

Vcl.

C-B.

Piano

tegenhouden
(ritenuto)

veel vertragen
(rit. assai)

H Matig gaande (*Andantino*)

zeer zacht
(dolcissimo)

vertr.
(rall.)

(volgen suivez)

(in E)

Corni
(in D)

Trbe. (Es)

Viol.

Alto

Vcl.

C-B.

Piano

veranderen in Des (changez en re b)

p uitdrukvol (con espress.)

IV.

pizz.

pizz.

pizz.

pizz.

pizz.

pizz.

pizz.

pizz.

Grootsch (*Grandioso*)

zeer zacht
(dolciss.)

Fl.

Ob.

Cl. (B)

Fag.

(in E) Corni
(in Des)

Trb. (E_s)

Timp.

Viol.

Alto

Vcl.

C-B.

Piano

Fl.

Ob.

Cl. (B)

Fag.

(E_s) Corni
(Des)

Timp.

Viol.

Alto

Vcl.

C-B.

Piano

L.H.
m.s.

Var.

volgen (suivez)

veranderen in Es (changez en mi b)

NB*

B-d (si b - re b)

verdeeld (divisi)

hartstochtelijk (appassionato)

pizz.

Grootsch (Grandioso)

Opgewekt en iets vooruit
K (Allegretto animato)

a 2

Cor. I gestopt (bouché)

veranderen in C (changez en Ut) (* * ?)

geheimzinnig (misterioso)

Opgewekt en iets vooruit
K (Allegretto animato)

unis.

var.

15

NB* Pauken weg gelaten, in het 1e Hs. van ★ tot ★★
Timbales supprimées dans le 1^r Ms. de ★ à ★★

Fl. *>*
 Fag.
 Corni(Es) I.
 Viol. *geheimzinnig (misterioso)*
 pp
 pp
 Alto
 Vcl.
 C-B.
 Piano
 NB *Alto in het 1te Hs. (Altos, dans le 1e Ms.)*
 = *div.* *div.*
 Fl. *a 2 L*
 Ob.
 Cl. (B)
 Fag.
 Corni(Es)
 Trbe. (C)
 Timp.
 Viol.
 Alto
 Vcl.
 C-B.
 Piano
 (sombere
 sombre)
 L
 NB *Alto* *div.* *div.*
 = *mf v* *p* *mf v* *p*

iets vertragen [Als vroeger]
Un poco ritenuto [Come l' ^m o poco Allegretto]

iets vooruit
(*Allegro animato*)

iets tegenhouden
(*un poco rit.*)

Nogal langzaam (*Poco Lento*)

Fl.

Ob.

Cl. (B)

Fag.

(E)s

Corni (C)

Trbe. (C)

Timp.

Viol.

Alto

Vcl.

C - B.

Piano

met uitdrukking (espress.)

*Nogal langzaam
(Poco Lento)*

*zacht
(dolce)*

*Snel en vurig
(Allegro con fuoco)*

Snel en vurig
(Allegro con fuoco)

in breede tijdmaat en trotsch
(*in tempo poco largo e fieramente*)

iets vooruit
M (poco string)
a 2

Fl.

Ob.

Cl. (B)

Fag.

Corni (C) III. IV.

Trbe. (C)

Timp.

Viol.

Alto

Vcl.

C-B.

Piano

Var.

in breede tijdmaat en trotsch
(*in tempo poco largo e fieramente*)

iets vooruit
(poco string)

Piano

Var.

Cl. (B)

Corni (C) IV.

Viol.

Vcl.

C-B.

Piano

Var.

tijdmaat breed, levendig
(*a tempo largamento animato*)

vurig (con fuoco)

*Breed, levendig
(largamento animato)
trotzch (fieramente)*

*volgen (suivez)
pizz.*

*inhouden Veel verbreeden (molto riten.)
(rit.) (allargando)*

*L.H.
m.g.*

N

N

32

Fl.gr. Ob. Cl.(B) Fag. (Es) Corni (C) Trbe.(C) Timp. Viol. Alto Vol. C.B. Piano

pizz. pizz. pizz. arco arco arco NB. rit.

vurig (con fuoco) sf niet te fel aanslagen (non troppo forte)

Var. f

N.B. Die rit. met potlood aanged.

N.B. Die rit. met potlood aanged.
(Ce rit. indiqué au crayon dans

le M. 1)

(Allegro animato)

Fl.gr.

Ob.

Cl.(B.)

Fag.

(Es) Corni (C.)

Trbe.(C.)

Timp.

Viol.

Alto

Vcl.

C.-B.

Piano

1ste tijdmaat (snel vooruit)
(*Allegro animato*)

verbreeden. (NB)
allarg.

Fl.gr. a2 [s...]
Ob.
Cl.(B)
Fag.
(E)s
Corni
(C)
Trbe.(C)
Timp.
Viol.
Alto
Vcl.
C.-B.
Piano

ver - min - de - ren
di - min. pp
ver - min - de - ren
di - min. pp
ver - min - de - ren pp
di - min. pp
ver - min - de - ren pp
di - min. pp
ver - min - de - ren pp
di - min. pp
Breed
(Largamente) >>
Cadenza

N.B. Is weggelaten in het 2de Hs.
Est omis dans le 2e Ms.

Piano

zeer teruggehouden
(très retenu)

Var. tegengehouden
(a piacere)

Piano

in breedte tijdmaat
(a tempo largemente)

Allengs versnellen en toe nemen.
(*poco a poco anim. e crescendo*)

Piano

uitdrukvol en kalm
p con espressione e tranquillo

sempre animato crescendo

lang (long)

p

L.H.
M.G.

NB. Ces doigts, indiqués au crayon, paraissent être de l'auteur.
NB. Potlood aanduidnⁿ; schijnen van den toondichter te zijn teur.

ff

sf

tr

verbreiden
allarg.

veel vertragen
molto rit.

breed Largamento

Vurig vooruit
animato con fuoco

Vurig vooruit *(animato con fuoco)*

Langzamerhand stormachtiger *(peu à peu plus orageux)*

(animato con fuoco)

Piano

(peu à peu plus orageux)

meno vivo

[*8va dieper*] [*8va grave*]

Piano

[*8va dieper*] [*8va grave*]

Piano

[*8va dieper*] [*8va grave*]

Var. L.H. M.G.

Piano

toe - ne - men

cresc.

f NB.

(NB. le Ms. II indique *mf*!)
(NB. *mf* in het 2de Ho.)

Piano

Zoo breed mogelijk.
le plus largement possible

[*8*]

sf tr [tr] *sf tr* [tr] *sf tr* [tr] *sf tr* [tr]

sf tr [tr] *sf tr* [tr] *sf tr* [tr] *sf tr* [tr]

sf tr [tr] *sf tr* [tr] *sf tr* [tr] *sf tr* [tr]

sf tr [tr] *sf tr* [tr] *sf tr* [tr] *sf tr* [tr]

sf tr [tr] *sf tr* [tr] *sf tr* [tr] *sf tr* [tr]

sf tr [tr] *sf tr* [tr] *sf tr* [tr] *sf tr* [tr]

sf tr [tr] *sf tr* [tr] *sf tr* [tr] *sf tr* [tr]

L.H. M.G.

zeer breed
largo assai

8va bassa

Vurig vooruit.
(Allegro con fuoco)

a²

Fl.gr.
Ob.
Cl.(B)
Fag.
(E♭)
Corni
(C)
Trbe.(C)
Timp.

Viol.
Alto
Vcl.
C.B.

Piano

Vurig vooruit.
(Allegro con fuoco)

NB. Van hier ★ tot ★★ is het Klavier weggelaten in het 1te Ms.
D'ici ★ à ★★, la partie de piano est supprimée dans le 1er Ms.

Fl.gr.
Ob.
Cl.(B)
Fag.
(E♭)
Corni
(C)
Trbe.(C)
Timp.

Viol.
Alto
Vcl.
C.B.

Piano

a²

84. ***

2de Deel. | **2e Partie.**

Bardenzang. | Chant de Barde.

Rustig en wel gehouden ♩ = 108.
(Larghetto poco Lento e ben sostenuto) ♩ = 108.

[iets tegenhouden] [tijdmaat]
(ritard.) (Tempo)

Fluiten. *(Flauti.)*

Klarinetten in B. *(Clarinetti in Sib.)*

Baspijpen. (*Fagotti.*)

Hoorns in Es. (*Corni in Mi♭.*)

Violen.
(Violini.)

Altviolen. (*Alti.*)

Vioolcellen. (*Violoncello.*)

Kontrabassen. (*Contrabassi.*)

Klavier. (*Piano.*)

Rustig en wel gehouden $\text{♩} = 108$.
(Larghetto poco Lento e ben sostenuto) $\text{♩} = 108$

tegenhouden tijdmaat
(rit.) (Tempo)

Viol.

Alto

Vcl.

C.B.

A

*toenemen
v (cresc.),*

p

v

f

p

v

verm. (dim.)

p

v

verm. (dim.)

p

v

verm. (dim.)

p

v

verm. (dim.)

p

v

*zacht
(dolce)*

A

*toenemen
(cresc.)*

pp

p

v

verm. (dim.)

p

v

*tegenhouden
(rit.)*

*tijdmaat
(Tempo)*

Piano

*met uitdrukking
(espressivo)*

Solo

mp

p

z

5

2 1 2

* Ped.

* Ped.

*iets langzaamer
(poco Lento)*

*NB In het Hs. I staat As
Le Ms. I in dique la b*

Piano

*tijdmaat
(a tempo)*

Var. 9

*L.H.
M.G.*

*tegenhouden
(ritard.)*

*vertr.
(rit.)*

8a

* Ped.

*iets langzaamer
(poco Lento)*

Piano

B

Viol.

Alto

Vcl.

C.B.

Piano

(dragten)
ten. ten. **tijdmaat**
(*a tempo*)

iet vooruit
(*poco stringendo*)

[vertr.] **rall.**

tijdmaat [iet aan-
(*Tempo*) *poco*

B

NB. Var. van het IIe Hs. *sforz.*
Var. du 2e Ms.

NB. Var. van het IIe Hs.
Var. du IIe Ms. Ces

Viol.

Alto

C.B.

Piano

dringen
stretto] [vertr.
rall.] tijdmaat iets aandringen
(tempo) (poco stretto)

segue

Die bijgevoegde Octaven werden weggelaten door R. Pugno.
octaves ajoutées ont été omises par R. Pugno qui s'en est tenu au texte primitif.

octaves ajoutées ont été omises par R. Fugno qui s'en est tenu au texte primitif.

(nogal langzaam) (poco lento)

Viol.
Alto
Vcl.
C.B.
Piano

met uitdrukking
sf (expressivo)

p
verm. vertr. dragen (dim.) (rit.) (espr.) vertr.verm. (rit.) (dim.)

D tegenhouden (rit.)

Fl. Cl.(B) Fag. Corni(Es)

Viol. Alto Vcl. C-B.

Piano

Breed en uitdrukvol.
(*Largamento e expressivo*) langzaam
(*Lento*)

D tegenhouden (rit.)

Fl. Cl.(B) Fag. Corni(Es)

Viol. Alto Vcl. C-B.

Piano

Breed en uitdrukvol.
(*Largamento e expressivo*) langzaam ten. ten.
(*Lento*)

N.B. In het 2de Hs.
Dans le 2e Ms.